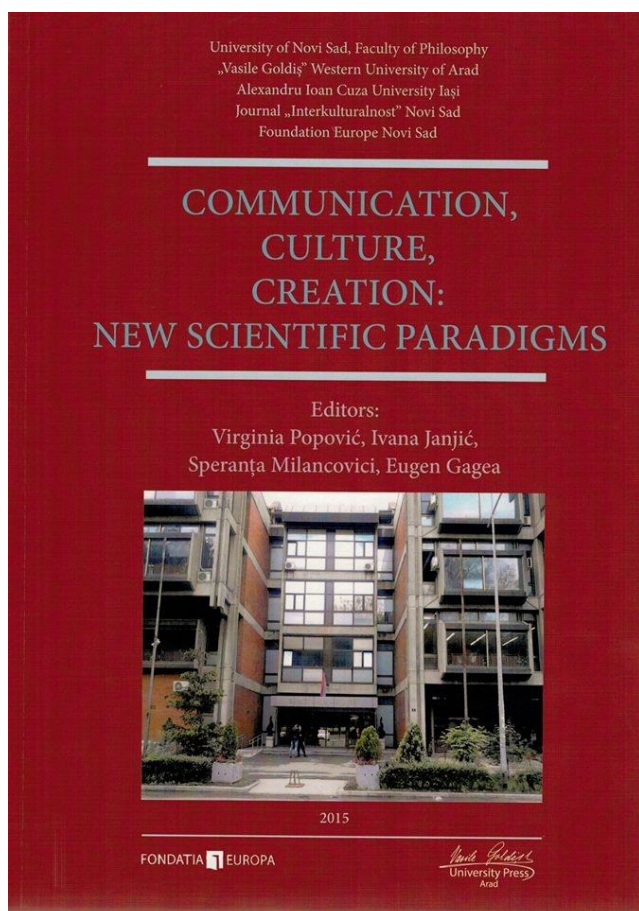

Comunicare, Cultură, Creație: Noi Paradigme Științifice. Editori: Virginia Popović, Ivana Janjić, Speranța Milancovici și Eugen Gagea. „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2015, 916 pagini

Sorin D. VINTILA,
Universitatea din Novi Sad,
Facultatea de Filosofie,
Departamentul de Limba și Literatura Română, Novi Sad, Serbia
daniel_sorin_9@yahoo.com

La început de an universitar, în primele zile ale lui octombrie 2014, avea loc, la Facultatea de Filozofie a Universității din Novi Sad, Serbia, sub directa organizare a Departamentului de Limbă și Literatură Română, o amplă Conferință internațională, ambițios intitulată **Comunicare, cultură, creație: noi paradigme științifice**. Evenimentul științific în sine a fost un succes, mai mult de optzeci de participanți din aproape zece țări prezentându-și lucrările sau rezultatele ultimelor cercetări din sfera științelor umaniste, cu preponderență din filologie și științele educației, dar și din istorie, filozofie, psihologie școlară ori pedagogie.

Organizarea unei întâlniri atât de ample a oamenilor de știință din domeniile amintite a avut la bază, mai întâi, dorința de a aniversa 60 de ani de activitate științifică și pedagogică la Facultatea de Filosofie din Novi Sad. În al doilea rând – aceea de sublinia, apăsător, nevoia de răspândire a cunoștințelor pe temeiul interculturalității, dar și mândria de a face acest lucru în mod consecvent, de decenii, cu necurmată credință în această valoare științifică

și umană. Un al treilea motiv pentru înhămarea la un efort organizatoric atât de amplu a fost, așa cum precizau organizatorii încă de la început, acela că promovarea interculturalității atrage după sine numai lucruri bune: „plurilingvismul (stimularea învățării mai multor limbi), învățarea interculturală (învățarea prin experiență lingvistică și culturală), transdisciplinaritatea (integrarea mai multor discipline de învățământ în care se regăsește dimensiunea interculturală), specializarea lingvistică pe domenii de specialitate (utilizarea limbii străine în diferite contexte profesionale)”.

A trecut un an de atunci și întreaga efervescență care însoțise Conferința s-a materializat, luând forma unui volum. „Un *ce* banal, acolo...”, ar fi unii dispuși a mormăi, gândind că, desigur, normală e cuprinderea lucrărilor într-o carte, după atâta tevdatură! Fără îndoială. Asta până în momentul în care nu văd respectivul volum: un „monstru”, în format A4, de 916 pagini, superb editat, sub titlul *Communication, Culture, Creation: New Scientific Paradigms*, avându-i editori pe Virginia Popović, Ivana Janjić, Speranța Milancovici și Eugen Gagea. „Patronajul științific” e format din Facultatea de Filozofie a Universității din Novi Sad, Universitatea de Vest „Vasile

Goldiș” din Arad, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, cu sprijinul revistei *Interkulturalnost* și a Fundației Europa, ambele din Novi Sad. La pagina 5, în textul ce stă sub titlul *În loc de prefață*, editorii ne informează că „în volum sunt cuprinse 121 de articole din 13 țări: Belgia, Bosnia și Herțegovina, Brazilia, Croația, Georgia, Italia, Macedonia, Republica Moldova, Polonia, România, Rusia, Serbia și SUA”, aspect ce evidențiază, dar și celebrează, fie și numai prin această însumare, bogăția și diversitatea culturală europeană, dar nu numai. În același loc, i se aduce la cunoștință cititorului că volumul a fost realizat în cadrul proiectului *Jezici i kulture u vremenu i prostoru / Limbi și culturi în timp și spațiu*, iar tipărirea i se datorează Tipografiei Universității „Vasile Goldiș” din Arad.

Studiile și articolele cuprinse între copertile brun-lucioase sunt însă cele care dau valoare certă acestui volum, răsplătind cu vârf și îndesat efortul organizatorilor Conferinței și pe al editorilor. Cele mai multe dintre ele, aproximativ cincizeci, aparțin sferei largi a literaturii, cu teme din literaturile naționale sau comparată, poetică, imagologie, interpretare și analiză de text, istorie literară, folclor și etnologie. Astfel, sunt de citit articole dedicate scriitorilor români (I. Alexandru, T. Arghezi, I. L. Caragiale, B. Fundoianu, V. Horia, Al. Macedonski, Al. Odobescu, E. Schlattner, I. Slavici, N. Stănescu ș.a.), sârbi (I. Andrić, I. Ivačković, M. Pavić, P. Urošević), maghiari (A. Bodor, L. Borsodi) sau universalii (Homer, Dostoievski, W. Shakespeare, G. Apollinaire, Herta Müller, St. Heym, B. Vian, Ester Barlessi, V. Nabokov, B. Brecht ș.a.), precum și altele, despre „corporalitatea interbelică”, „trasee poetice”, „imagini și stereotipii”, „fantomele comunismului”, „polifonie etică și estetică”, „destin cultural”, „jocuri narrative”, „Phoenix și imortalitatea Romei”, „folclorul și comunicarea literară” etc.

Numeroase sunt și contribuțiile ce acoperă aria lingvisticii, a limbii în sensul cel mai larg: în jur de treizeci de articole, despre „adaptarea nelogismelor”, „termeni cromatici”, „analiza discursului și lingvistica textului”, limbajul juridic, „echivalențe semantico-pragmatice”, „sistemul antroponimic”, limbă și stil, ori aspecte diverse ale limbilor arabă, engleză, franceză, germană, italiană, macedoneană, maghiară, română, ruteană, sârbă, slovenă, spaniolă, în individualitatea sau în conexiunile dintre ele. În proximitate se plasează și materialele ce abordează diversele aspecte ale traducerii, sau cele care oferă perspective socio- și psiho-lingvistice despre limba idiș și hasidismul sătmărean, comunitățile mozaice, culturile și limbile minoritare, interferențele lingvistice și culturale, comunicare și cultură, discurs și comportamente ale politeții, identitate și alteritate (efectuând, după cum se vede din simpla înșirare a termenilor, translarea către terenul interculturalității) și multe altele.

Un număr de aproximativ cincisprezece articole pot fi grupate în sfera științelor educației, întrucât prezintă teorii și practici ale educației și pedagogiei interculturale, tratează aspecte ale vastei arii a învățării limbilor străine, sau ne informează despre „limbajul pedagogic”, umorul în „discursul telecinematic”, „adaptarea școlii la cerințele educabilului”, „bunul profesor”, reforma educației, „folosirea interactivă a aplicațiilor Android”, dar și despre adopția copilului sau „devianța școlară și delincvența juvenilă”.

Volumul include și articole de-ale istoricilor, pe subiecte precum: „războaiele dacice în istoriografia sârbă”, „Consiliul Timișoarei”, „sursele creștinismului timpuriu” în regiunile noastre, studii filozofice, tratând despre „interpretare și înțelegere”, „alchimie, naufragiu și metamorfoză”, sau jurnalistice, cum ar fi cele care abordează „discursul media asupra dependenței de droguri”, sau mediatizarea protestelor de la Roșia Montană.

Această succintă trecere în revistă a domeniilor științifice, a ariilor de interes și a temelor abordate de autorii care publică în volumul recenzat aici nu încearcă altceva decât trezirea interesului unui public cât mai larg pentru *Communication, Culture, Creation: New Scientific Paradigms* – o carte destinată nu gimnasticii mâinilor (cântărind ea aproape 2,5 kg...), ci, evident, minții și sufletului.